

J. Jensen (Aalborg Amts 3dje Valgkreds): Jeg finder naturligvis ingen særlig Anledning til at imødegaa den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, da vi vel nok til syvende og sidst ere enige alligevel, men det er kun en af hans Bemærkninger, som jeg vilde rette lidt ved, og det er hans Udtalelse om, at jeg syntes at have særlig Forkærlighed for disse Huse med to Køer. Jeg skal gerne indrømme over for det ærede Medlem, at, var der Udset til, at Husmændene kunde faa noget mere, skulde jeg gerne gaa med dertil, og kan den ærede Forslagsstiller tvinge et Forslag igennem vor Rigsdag om, at enhver, som har mindre, kan faa en Hest og tre—fire Køer, saa skal jeg virkelig gerne stemme for det, for saa faar jeg ogsaa noget. Men naar jeg særlig har udtalt, at disse Huse paa et Par Køer ere passende Huse, er det af den Grund, at jeg i Mod sætning til enkelte andre ikke ser noget nedværdigende i, at Husmændene ikke kunne blive saa selvstændige, at de kunne blive fuldstændig uafhængige af andre. Jeg har aldrig selv følt noget nedværdigende i at arbejde for andre, og jeg tror heller ikke, at vi Smaaamænd bør genere os ved at arbejde for andre for derved at tjene Brødet til vort Ophold. Hvad jeg har ønsket, var, at enhver Arbejder eller Smaaamand her i Landet kunde blive saaledes stillet, at han havde noget at høste paa, noget til den daglige Husholdning og noget Mælk fra sine Køer. Det er det, mange mangle, og det er det, som jeg ved, at mange vilde sætte Pris paa at komme i Besiddelse af. Naar jeg ikke har villet tage Munden mere fuld end til at kræve to Køer, er det af den Grund, at jo flere der er, som faa for meget, des flere er der da ogsaa, som faa for lidt. Skulle vi have Halvdelen op til det større Husmandsbrug med tre—fire—fem Køer eller mere, vil Følgen deraf blive, at de maa staa tilbage, som skulle arbejde for andre, og altsaa kun faa deres Arbejde at ernære sig af, de ville blive flere og flere. Landarbejdet skal jo udføres, og jeg har ikke noget imod, at disse Husmænd med to Køer komme til at udføre en Del af det. Skal denne Klasse forsvinde, og skal den gaa op i de større Husmandsbrug, kommer en Del af dem til at gaa ned i de mindre, de komme til at leve som slet og ret Daglejere, og deres Antal ønsker jeg indskrænket saa meget som muligt. Det er Grunden til, at jeg har udtalt mig for kun to Køer og ikke for et større Landbrug.

Judenrigsministeren (Hørring):

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa, hvad jeg omtalte tidligere, at den i § 1 medtagne Bestemmelse, for saa vidt den gaar ud paa at indføre modificeret Fæstetvang, vil komme i Strid med Grundlovens Princip om Ejendomsrettens Utrænelighed. Jeg tror ikke, at der kan være nogen Tvivl derom, og i hvert Tilfælde er det et Spørgsmaal, som det ikke nytter videre at forhandle, navnlig ikke, naar man ikke vil se det Princip, der er nedlagt i Grundlovens Bestemmelser, men derimod vil holde sig strengt til Ordene, saaledes som den ærede Ordfører forsøgte paa at gøre. Den ærede Ordfører mente, at det Naand, han vilde lægge paa Ejerne af Fæste- og Lejehuse, at de i Fremtiden kun skulde kunne udlejes med 12 Aars Uopsigeligheid, ikke vilde komme Ejerne til nogen Skade, men at de tværtimod vilde vinde ved at bortleje Hufene paa den Naade. Det forstaar jeg ikke rigtigt. Nu er Forholdet jo det, at Ejerne have Lov til at bortleje Hufene med 12, 13, 14 Aars Uopsigeligheid, ganske som de lyst, men ogsaa med $\frac{1}{2}$ Aars Uopsigeligheid. De indtage altsaa nu en Stilling, der er fordelagtigere end den, de vilde komme til at indtage i Fremtiden, idet de i Fremtiden kun kunne udnytte Hufene paa en bestemt Naade, medens de nu kunne udnytte dem, ganske som de ville. At der deraf skulde resultere nogen virkelig Fordel for Ejerne, som de ikke nu kunne opnaa, det tror jeg ikke, den ærede Ordfører kan bringe os til at forstaa. Den ærede Ordfører mente, at naar han vilde følge mit Raad om at tage det øverste og det nederste bort af Forslaget, vilde der kun blive en elendig Krøbling tilbage. Jeg skal dog henlede Opmærksomheden paa, at det Udvalg, det ærede Ting nedsatte i Samlingen 1890—91 angaaende, et tilsvarende Forslag, der den Gang var fremme, kom, i alt Fald for Fler-tallets Bedkommende, til det Resultat, at de meget godt kunde lappe Hovedet af det Forslag, der da forelaa, og som netop begyndte med en Bestemmelse, der nogenlunde svarede til dette her, og de gjorde det med en kort Motivering, som jeg maatte maa tillade mig at oplæse: „Af Henhyn til den Modstand, som tidligere fra anden Side er rejst mod ligelydende Lovforslag, har man dog ikke ment at burde fastholde det foreliggende Lovforslag i sit fulde Omfang. Fler-tallet har derfor i sit Forslag udeladt Bestemmelsen om den udvidede Fæstetvang“. Mere behøvede man ikke at sige den Gang, saa var man enig om, at Hovedet maatte bort af Forslaget. Jeg har